

2024/1680

12.6.2024

NEUVOSTON PÄÄTÖS (EU) 2024/1680,

annettu 22 päivänä huhtikuuta 2024,

naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen osapuolten komiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta komitean työjärjestyksen muuttamiseen unionin toimielimiin ja julkishallintoon liittyvien asioiden osalta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 336 artiklan yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Unioni teki naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemistä ja torjumista koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen, jäljempänä ”yleissopimus”, unionin toimielinten ja julkishallinnon osalta neuvoston päätöksellä (EU) 2023/1075 ⁽¹⁾ ja rikosoikeuden alalla tehtävään oikeudelliseen yhteistyöhön liittyvien asioiden, turvapaikanhaun ja palauttamiskiellon osalta neuvoston päätöksellä (EU) 2023/1076 ⁽²⁾, ja yleissopimus tuli unionin osalta voimaan 1 päivänä lokakuuta 2023. Tällä hetkellä yleissopimuksessa on 39 osapuolta, mukaan lukien unioni ja 22 sen jäsenvaltiota.
- (2) Osapuolten komitea, jäljempänä ”komitea”, on yleissopimuksen seurantarjestelmän elin. Komitea on vahvistanut yleissopimuksen 67 artiklan 3 kohdan nojalla itse työjärjestyksensä, jäljempänä ”työjärjestys”. Työjärjestyksessä määrätään, että kullakin yleissopimuksen osapuolella on yksi ääni. Unionin liittyminen yleissopimukseen edellyttää tiettyjä mukautuksia työjärjestykseen, jotta voidaan määrittää yksityiskohtaiset säännöt, joiden mukaisesti unioni käyttää äänioikeuttaan yleissopimuksen osapuolena.
- (3) Komitean sihteeristö ehdotti elokuussa 2023 työjärjestykseen tiettyjä muutoksia, jotta voidaan ottaa huomioon unionin yleissopimukseen liittymisen vaikutus komitean toimintaan. Se on pyytänyt yleissopimuksen osapuolia ja unionia toimittamaan tekstiehdotuksia muutosten hyväksymiseksi vuonna 2024. Muutoksista on määrä keskustella ja ne on tarkoitus hyväksyä mahdollisuuksien mukaan komitean 16. kokouksessa 31 päivänä toukokuuta 2024.
- (4) On aiheellista vahvistaa komiteassa unionin puolesta otettava kanta, koska työjärjestykseen tehtävät muutokset ovat unionia oikeudellisesti sitovia.
- (5) Komitean sihteeristön ehdottamien muutosluonnosten mukaan työjärjestyksessä määrätyt komitean päätösten hyväksymiseen sovellettavat päätösvaltaisuusäännöt säilytettäisiin ennallaan, mutta niitä täydennettäisiin joillakin uusilla vaatimuksilla. Unionin olisi ehdotettava vaihtoehtoisia muutoksia työjärjestykseen, jotta voitaisiin ottaa paremmin huomioon unionin yleissopimukseen liittymisen soveltamisala ja suojata unionin edut samalla kun osoitetaan unionin halukkuus ottaa huomioon niiden yleissopimuksen osapuolten, jotka eivät ole unionin jäsenvaltioita, huolenaiheet.
- (6) Työjärjestyksen 20 artiklaan sisältyvän äänestämistä koskevan yleissäännön osalta komitean sihteeristö ehdottaa, että siihen sisällytetään täydentämättömyyslauseke, jonka mukaan oikeus äänestää tietyistä asioista on joko unionilla tai sen jäsenvaltioilla. Täydentämättömyyden periaate on jo sisällytetty muihin Euroopan neuvoston yleissopimuksiin, joihin unioni on liittynyt, ja se olisi hyväksyttävä myös tässä tapauksessa. Lausekkeen sanamuotoa olisi kuitenkin mukautettava unionin ja jäsenvaltioiden toimivallan huomioon ottamiseksi.

⁽¹⁾ Neuvoston päätös (EU) 2023/1075, annettu 1 päivänä kesäkuuta 2023, naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemistä ja torjumista koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta unionin toimielinten ja julkishallinnon osalta (EUVL L 143 I, 2.6.2023, s. 1).

⁽²⁾ Neuvoston päätös (EU) 2023/1076, annettu 1 päivänä kesäkuuta 2023, naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemistä ja torjumista koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen tekemisestä Euroopan unionin puolesta rikosoikeuden alalla tehtävään oikeudelliseen yhteistyöhön liittyvien asioiden, turvapaikanhaun ja palauttamiskiellon osalta (EUVL L 143 I, 2.6.2023, s. 4).

- (7) Työjärjestyksen 20 artiklaan sisältyvän äänestämistä koskevan yleissäännön osalta komitean sihteeristö ehdottaa myös, että siihen sisällytetään kaksinkertaista ääntenenemmistöä koskeva vaatimus, mikä tarkoittaa sitä, että päätös hyväksytään annettujen äänten kahden kolmasosan enemmistöllä vain, jos sen tukena on niiden yleissopimuksen osapuolten, jotka eivät ole unionin jäsenvaltioita, antamien äänten yksinkertainen enemmistö. Tällainen vaatimus tasapainottaisi sitä seikkaa, että unionilla on yksinkertainen ääntenenemmistö komiteassa, ja näin vastattaisiin niiden yleissopimuksen osapuolten, jotka eivät ole unionin jäsenvaltioita, mahdollisiin huolenaiheisiin unionin äänten painoarvosta. Unionin olisi ehdotettava kaksinkertaista ääntenenemmistöä koskevan vaatimuksen muuttamista siten, että sitä sovelletaan ainoastaan, jos unioni osallistuu äänestykseen ja äänestää vähintään kahdella kolmasosalla kaikista komitean jäsenillä olevista äänistä, ja unionin ja jäsenvaltioiden toimivallan huomioon ottamiseksi.
- (8) Naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjunnan asiantuntijaryhmän, jäljempänä "Grevio", jäsenten valintaa koskevien erityisten sääntöjen osalta unionin olisi ehdotettava lisämuutoksia sen ehdotetun muutoksen lisäksi, jonka mukaan unionilla on yksi ääni kunkin jäsenvaltion yksittäisen äänen lisäksi. Komitean sihteeristö ehdottaa kaksinkertaista ääntenenemmistöä koskevan vaatimuksen soveltamista erityisesti päätöksiin, joissa vaaditaan yhden tai useamman sellaisen ehdokkaan vetäytymistä, joka ei täytä Grevion jäsenyysovaatimuksia. Samalla kun tällaiset päätökset ovat luonteeltaan poikkeuksellisia, unionin olisi ehdotettava, että tällaisten päätösten edellyttämään annettujen äänten kahden kolmasosan enemmistöön sisältyisi muiden osapuolten edustajien kuin unionin ja sen jäsenvaltioiden edustajien antamien äänten yksinkertainen enemmistö ainoastaan, jos unioni ja sen jäsenvaltiot äänestävät vähintään kahdella kolmasosalla kaikista komitean jäsenillä olevista äänistä.
- (9) Mitä tulee työjärjestyksen muutoksiin, jotka on määrä hyväksyä annettujen äänten kahden kolmasosan enemmistöllä niin, että kullakin yleissopimuksen osapuolella on yksi ääni, unionin olisi ehdotettava, että komitean sihteeristön ehdottamaa kaksinkertaista ääntenenemmistöä koskevan vaatimuksen lisäämistä sovelletaan ainoastaan, jos unioni ja sen jäsenvaltiot äänestävät vähintään kahdella kolmasosalla kaikista komitean jäsenillä olevista äänistä edellyttäen, että selvennetään, että tähän tilanteeseen ei sovelleta täydentämättömyyden periaatetta.
- (10) Työjärjestyksen luettelossa osallistujista, jotka eivät ole komitean jäseniä, oleva viittaus unioniin olisi poistettava, koska se on vanhentunut.
- (11) Unionin kannan komiteassa olisi sen vuoksi perustuttava tähän päätökseen liitettyihin työjärjestyksen muutosluonnoksiin.
- (12) Unionin kanta komiteassa ei saisi vaikuttaa tuleviin kantoihin, jotka koskevat työjärjestyksestä suhteessa muihin Euroopan neuvoston yleissopimuksiin tai unionin kolmansien maiden tai kansainvälisten järjestöjen kanssa tekemiin sopimuksiin,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemistä ja torjumista koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen 67 artiklalla perustetussa osapuolten komiteassa, jäljempänä "komitea", unionin puolesta otettava kanta komitean työjärjestykseen tehtävien muutosten hyväksymiseen perustuu tähän päätökseen liitettyihin työjärjestyksen muutosluonnoksiin.

2 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty Luxemburgissa 22 päivänä huhtikuuta 2024.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

J. BORRELL FONTELLES

LIITE

Yleissopimuksen 67 artiklalla perustetun osapuolten komitean kokouksessa 31. toukokuuta 2024 unionin puolesta otettava kanta osapuolten komitean työjärjestyksen muuttamiseen.

Euroopan unioni muistuttaa, että se liittyi Istanbulin yleissopimukseen ehkäistäkseen ja torjuakseen naysiin kohdistuvaa väkivaltaa ja perheväkivaltaa. Unioni toimii aidosti yhteistyössä EU:n ulkopuolisten valtioiden kanssa kaikissa kansainvälisissä sopimuksissa, joihin se liittyy täysimittaisesti.

Unioni tähdentää, että kaksinkertaista enemmistöä koskevaa vaatimusta sovelletaan ainoastaan silloin, kun unioni äänestää vähintään kahdella kolmasosalla kaikista komitean jäsenillä olevista äänistä (20 artikla) tai saavuttaa tällaisen äänimäärän yhdessä Euroopan unionin jäsenvaltioiden kanssa, kun sekä unionilla että sen jäsenvaltioilla on äänioikeus (21 ja 25 artikla).

Euroopan unioni huomauttaa, että sen nykyinen kanta työjärjestyksen muutoksiin osapuolten komiteassa ei vaikuta tuleviin kantoihin, jotka koskevat työjärjestyksestä suhteessa muihin Euroopan neuvoston yleissopimuksiin tai unionin kolmansien maiden tai kansainvälisten järjestöjen kanssa tekemiin sopimuksiin.

20 artikla – Äänestäminen*Muutos 1:*

"1. Kullakin komitean jäsenellä on yksi ääni. Jos osapuolen valtuuskunta koostuu useammasta kuin yhdestä edustajasta, vain yhdellä heistä on oikeus osallistua äänestyksiin.

Euroopan unioni käyttää äänioikeuttaan siten, että äänimäärä vastaa sen niiden jäsenvaltioiden äänimäärää, jotka ovat yleissopimuksen osapuolia ja joita unionin toimivallan käyttö sitoo. Euroopan unionin jäsenvaltiot, joita unionin toimivallan käyttö ei sido, voivat äänestää erikseen.

Kun Euroopan unionilla on oikeus käyttää äänioikeuttaan, yleissopimuksen sopimuspuolina olevat jäsenvaltiot, joita sitoo unionin toimivallan käyttäminen äänestettävässä asiassa, eivät saa äänestää. Kun kaikilla yleissopimuksen osapuolina olevilla jäsenvaltioilla on oikeus käyttää äänioikeuttaan, Euroopan unioni ei osallistu äänestykseen."

"2. Äänestäminen edellyttää päätösvaltaisuutta."

Muutos 2:

"3. Komitea tekee päätöksensä annettujen äänten kahden kolmasosan enemmistöllä. Jos Euroopan unioni osallistuu äänestykseen 1 kohdan toisen ja kolmannen alakohdan mukaisesti, kahden kolmasosan äänten enemmistön tulee sisältää muiden osapuolten antamien äänten yksinkertainen enemmistö, jos äänimäärä, jolla unioni käyttää äänioikeuttaan, on vähintään kaksi kolmasosaa kaikista komitean jäsenillä olevista äänistä."

"4. Menettelyä koskevista kysymyksistä päätetään annettujen äänten enemmistöllä."

"5. Jos esiin nousee kysymys siitä, koskeeko jokin seikka menettelyä vai ei, sitä ei pidetä menettelyä koskevana, ellei komitea päättää toisin annettujen äänten kahden kolmasosan enemmistöllä 3 kohdan mukaisesti."

"6. Tässä artiklassa "annetuilla äänillä" tarkoitetaan jäsenten puolesta tai vastaan antamia ääniä. Äänestämästä pidättyneiden jäsenten katsotaan jättäneen äänensä antamatta."

21 artikla – Grevion jäsenten valintaa koskevat säännöt

"1. Tämän työjärjestyksen 16, 19 ja 20 artiklaa ei sovelleta Grevion jäsenten valintaan."

[...]

Muutos 3:

"4. Komitean päätös vaatii yhden tai useamman sellaisen ehdokkaan vetäytymistä, joka ei täytä Grevion jäsenten valintamenettelyä koskevien sääntöjen 2–5 artiklassa määrättyjä Grevion jäsenyyden edellytyksiä, edellyttää annettujen äänten kahden kolmasosan enemmistöä, johon sisältyy muiden osapuolten edustajien kuin Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden edustajien antamien äänten yksinkertainen enemmistö, jos Euroopan unionilla ja sen jäsenvaltioilla oleva äänimäärä on vähintään kaksi kolmasosaa kaikista komitean jäsenillä olevista äänistä. Tässä artiklassa "annetuilla äänillä" tarkoitetaan jäsenten puolesta tai vastaan antamia ääniä. Äänestämästä pidättyneiden jäsenten katsotaan jättäneen äänensä antamatta."

[...]

"7. Kullakin komitean jäsenellä on yksi ääni. Jos osapuolen valtuuskunta koostuu useammasta kuin yhdestä edustajasta, vain yhdellä heistä on oikeus osallistua äänestyksiin."

25 artikla – Työjärjestyksen muuttaminen

Muutos 4:

"Komitea voi muuttaa työjärjestystä annettujen äänten kahden kolmasosan enemmistöllä, johon sisältyy muiden osapuolten edustajien kuin Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden edustajien antamien äänten yksinkertainen enemmistö, jos Euroopan unionilla ja sen jäsenvaltioilla oleva äänimäärä on vähintään kaksi kolmasosaa kaikista komitean jäsenillä olevista äänistä. Tätä artiklaa sovellettaessa ei sovelleta 20 artiklan 1 kohdan toista ja kolmatta alakohtaa."

2 artikla – Kokoonpano

1. Jäsenet

a. Yleissopimuksen 67 artiklan 1 kohdan mukaisesti komitean jäseninä ovat yleissopimuksen osapuolten edustajat.

[...]

2. Osallistujat

[...]

b. Seuraavat voivat nimetä edustajia osallistumaan komitean kokouksiin ilman äänioikeutta tai kulukorvausta:

- i) valtiot, jotka ovat allekirjoittaneet yleissopimuksen mutta eivät ole vielä ratifioineet sitä;
- ii) valtiot, jotka ovat ratifioineet yleissopimuksen tai liittyneet siihen mutta joiden osalta se ei ole vielä tullut voimaan;
- iii) valtiot, jotka on kutsuttu liittymään yleissopimukseen.

[...]